

Τὴν σοφίαν ἐθεώρου
 Τοῦ πανσόφου Ποιητοῦ,

Καὶ ἐνῶ τὴν ποικιλίαν
 Τῶν ἀνθέων θεωρῶν,
 Κι' ἀπολαύων εὐωδίαν
 Παρηρχόμην τὸν καιρὸν,

Εἰς τὰ ὄτα μου ἤδεια
 Τοῦ ζεφύρου ἢ πνοῆ
 Ἐψιθύρισε γλυκεῖα,
 «Εἶναι ἄνθος ἢ ζωή.

«Ναί! μυστήριον τὸν βίον
 Τινὲς εἶπον ἀμαθῶς·
 Εἶναι ἄνθος ὡς τὸ ἴον,
 Εἶναι ἄνθος ἀληθῶς.»

«Ὁ Θεὸς μᾶς τὸν χαρίζει,
 Καὶ αὐτὸς τὸν ἀφαιρεῖ·
 Καὶ τὴν χρῆσιν του ὀρίζει,
 Ὅσον τὸν διατηρεῖ.

«Ὅθεν, φίλε, σὺ, μὲ κρίσιν,
 Ὅ μετέχων τῆς πνοῆς,
 Κ' εὐγνωμόνως ποιεῖ χρῆσιν
 Τῆς ἀνθούσης σου ζωῆς.

A.

ΔΟΞΑΙ ΑΡΧΑΙΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΗΜΩΝ.

Ὁ Ἀριστοτέλης, ὅστις ἔζησε κατὰ τὸν 4ον π. Χ. αἰῶνα καὶ ἦτο ἐπιμελής καὶ ἀκριβῆς σπουδαστῆς τῆς φύσεως, εἶχε ποικίλας ἰδέας περὶ τοῦ σχήματος τῆς γῆς, αἱ ὁποῖαι εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐφαίνοντο λογικαὶ καὶ ἐπομένως ὀρθαί· ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ δὲν ἦσαν γνωστὰ τὰ γεγονότα, ἐστηρίζοντο ἐπὶ μόνῃς τῆς λογικῆς.

Ὁ Ἀριστοτέλης εἶχεν ἰδέας τινὰς περὶ τοῦ τί εἶναι φυσικόν, καὶ τί εἶναι ἐντελές, ἐκ τῶν ἰδεῶν δὲ τούτων κρίνων ἐσυμπεράνανεν περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ ἦναι, καὶ ἐπομένως περὶ τοῦ τί πραγματικῶς εἶναι τὸ φυσικόν τοῦτο καὶ ἐντελές.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀν' ἡ γῆ στρέφεται ἢ ὁ οὐρανὸς, ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ γῆ κατὰ τὸ φαιρόμενον ἠρεμεῖ, οὐχὶ μόνον διότι ἡμεῖς τὸ βλέπομεν, ὅτι ἔχει οὕτως, ἀλλὰ διότι ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ ἦναι τοιοῦτον, ὅτι δηλ. ἡ ἠρεμία εἶναι τι φυσικόν εἰς τὴν Γῆν.

Ἐρωτώμενός διατί οἱ ἀστέρες πρέπει νὰ κινῶνται περὶ τῆς Γῆς, ἀποκρίνεται, διότι εἶναι φυσικόν νὰ κινῶνται οὕτω, ἐπειδὴ ὁ κύκλος εἶναι ἡ ἐντελεστάτη γραμμὴ, ὡς μὴ ἔχων ἄκρα, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ περιγράφεται ὑπὸ τῶν ἐντελῶν ἀστέρων!

Ὅτι ἡ Γῆ κεῖται εἰς τὸ κέντρον τοῦ Σύμπαντος καὶ ἠρεμεῖ, ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδεικνύει καὶ θεολογικῶς. Οὕτω π. χ. πᾶν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ οἰανδήποτε πρᾶξιν ἐγένετο πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πράξεως ἐκείνης. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ σκοπεῖ τὴν ἀθανασίαν καὶ τὸ ἀτελεύτητον, ἔπεται, ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐκ Θεοῦ πρέπει νὰ ἔχη αἰώνιαν κίνησιν, δηλ. πρέπει νὰ ἦναι προοδευτικόν. Οἱ οὐρανοὶ ἔχουσι θείαν ἰδιότητα, διὰ τοῦτο ἔχουσι σχῆμα σφαιρικόν καὶ κινουνται αἰωνίως κυκλοτερῶς. Τώρα, ὅταν σῶμά τι ἔχη κυκλοτερῆ κίνησιν, ἐν μέρος εἰς τὸ κέντρον αὐτοῦ πρέπει νὰ μένῃ ἀκίνητον· ἡ γῆ εἶναι εἰς τὸ κέντρον, λοιπὸν εἶναι ἀκίνητος.

Με ὅλας ὅμως τὰς πεπλανημένας ταύτας δοξασίας του περὶ τοῦ σχήματος τῆς Γῆς, ὁ Ἀριστοτέλης εἶχε καὶ πολλὰς ἄλλας, αἵτινες ἦσαν πολὺ ἀνώτεροι τῶν δοξασίῶν τῆς ἐποχῆς του, μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τὸ ὅτι ἡ Γῆ ἦτο σφαιροειδῆς, οἱ δὲ πρὸς τοῦτο λόγοι του εἶναι ἰσχυροὶ καὶ ὀρθοὶ καὶ σήμερον, ἀλλὰ τὸ πῶς ἴστατο κρεμαμένη εἰς ἓνα τόπον χωρὶς τινος ὑποστηρίγματος ἢ θεμελίου, τὸν παρεζάλιζεν.

Ἐν ἐλλείψει ἀκριβῶν γεωγραφικῶν γνώσεων τὰ διάφορα ἔθνη ἐκ πατριωτισμοῦ ἐθεώρουσαν ἕκαστον τὴν χώραν του εἰς τὸ κέντρον τῆς Γῆς. Οὕτως ὁ Ἰνδὸς, ὁ κατοικῶν εἰς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ ὁ Σκανδιναυὸς, ὁ ζῶν πλησίον τοῦ πόλου, ἀμφότεροι ἐδόξαζον, ὅτι ἡ πατρίς των ἔκειτο εἰς τὸ κέντρον τῆς Γῆς. Οἱ Ἕλληνες εἶχον τὸν Ὀλυμπον, οἱ Αἰγύπτιοι τὰς Θήβας, οἱ Ἀσσύριοι τὴν Βαβυλῶνα, οἱ Ἑβραῖοι τὴν Ἱερουσαλήμ, οἱ Κινεῖοι ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον καλοῦσι τὴν χώραν των κεντρικὴν αὐτοκρατορίας. (Ἀκολουθεῖ.)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

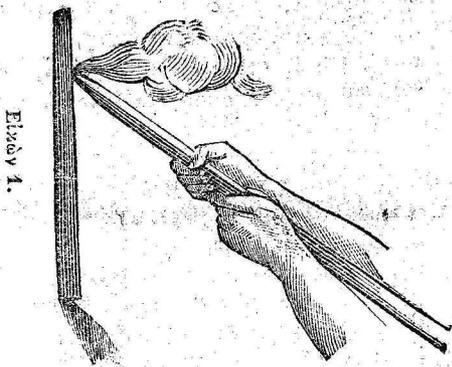
Τὸ πῦρ, ἡ κοινὴ αὐτῆ πηγὴ τῆς θερμότητος, τοῦ φωτός καὶ τῆς ζωῆς, καὶ τὸ ἐνεργητικόν στοιχεῖον πολυειδῶν βιομηχανικῶν καὶ εἰδικῶς τῆς μεταλλουργίας, εἶναι ἀναμφιβόλως μία τῶν μεγίστων νικῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἄνθρωπος ἐκέρδησε κατὰ τῆς φύσεως.

Ἡ ἀνάκαυψις αὐτοῦ ἐπομένως ἦτο μέγιστον εὐτύχημα διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὁ πρόδρομος καὶ προάγγελος τοῦ πολιτισμοῦ. Μετὰ πυρὸς συνδέονται πολλαὶ οἰκογενειακαὶ καὶ κοινωνικαὶ εὐχαριστήσεις, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι θαυμαστόν, ἂν πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, τὸ

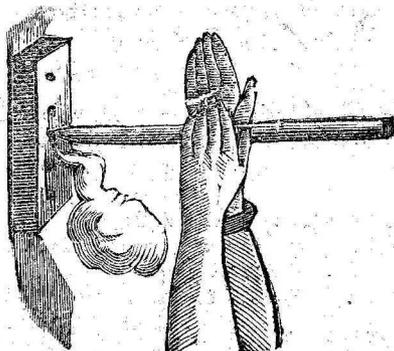
πῦρ ὑπῆρξεν ἀντικείμενον σεβασμοῦ καὶ προσκυνήσεως.

Περὶ τῆς ἀνακαλύψεως αὐτοῦ ὑπάρχουσι πολλοὶ μῦθοι. Κατὰ τὴν Ἰνδικὴν καὶ Ἑλληνικὴν μυθολογίαν ἄνθρωπός τις, ὀνόματι Προμηθεὺς τὸ ἔκλεψεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ κατ' ἄλλην παράδοσιν, πυρκαϊὰ ἀνεπτύχθησαν αὐτομάτως ἐντὸς δασῶν, ἕνεκα τῆς προστριβῆς πολλῶν ξηρῶν φύλλων καὶ ξύλων, διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ἀνέμου. Κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἐπινοίας του ἀνέπτυξε πῦρ, ὅπως καὶ σήμερον κάμνουσι τινὲς ἄγριαι φυλαί.

Ὁ καθηγητὴς Τῶλεν, ὅστις ἔγραψε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀναφέρει περιστατικά τινα περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πυρὸς λίαν ἀξιοπερίεργα, καὶ τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ εἰς διαφόρους ἐποχάς.

Εἰκὼν 1.

Εἰκὼν 2.

Κατ' αὐτὸν ὁ πρῶτος τρόπος ἦτο ὁ διὰ τῆς προστριβῆς τῶν ξηρῶν ξύλων πρὸς ἄλληλα. Κατόπιν ἡ προστριβὴ αὕτη ἐγένετο διὰ ῥάβδου ταχέως κινουμένης ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐπὶ ξηροῦ μαλλίου τιθεμένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἢ ἐπὶ λίθου. Τὸν τρόπον τοῦτον μετεχειρίζοντο οἱ κάτοικοι τῶν Σανδουϊκῶν νήσων, τῆς Νέας Ζηλανδίας, καὶ τοῦ Τιμόρ, καὶ τοῦτον παριστᾷ ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 εἰκὼν.

Ὁ δεῦτερος τρόπος συνίσταται ἐκ ῥάβδου, τὸ ἐν ἄκρον τῆς ὁποίας ἐμβάλλεται εἰς ὀπὴν ἀνοιχθεῖσαν ἐπὶ ξύλου ξηροῦ, καὶ ἡ ὀπὴ σφύρεται διὰ τῶν χειρῶν πρὸς τὰ κάτω πιεζομένη, ὅπως φαίνεται εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 2 εἰκὼνα.

Ἄλλος τρόπος εἶναι ὁ παριστάμενος ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ, οὗτινος ἡ χρῆσις ἀπαντᾶται ὅχι μόνον εἰς τὴν Αὐστραλίαν, τὴν Σουμάτραν, τὰς Καρολίνας νήσους καὶ τὴν Καμπούτταν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κίνα, τὴν Νότιον Ἀφρικὴν, καὶ τὴν Βόρειον καὶ Νότιον Ἀμερικὴν. Μετεχειρίζοντο δὲ αὐτὸ καὶ οἱ Μεξικανοὶ, καὶ εἶναι εἰσέτι ἐν χρῆσει παρὰ τοῖς Γενάδαις τῆς Μεσημβρινῆς Ἰνδίας καὶ τοῖς Βεδδαῖς τῆς Κεϋλάν. (Ἀκολουθεῖ.)

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

(ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κ. Νεστορίδου)

[18ε προηγ. ἀριθ.]

Ὁ Ἥφαιστος ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας ἐγεννήθη δὲ τόσον ἄσχημος, ὥστε ὁ πατὴρ του Ζεὺς ἄμα τὸν εἶδε, τὸν συνέλαβεν ἐκ τοῦ ποδός, καὶ τὸν ἐσφενδόνισεν ἐκ τοῦ Οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν. Κατ' εὐτυχίαν του ἔπεσεν εἰς τὴν νῆσον Λῆμνον, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι τὸν παρέλαβον, καὶ τὸν περιεποιήθησαν μὲ μεγάλην φιλοφροσύνην. Δυστυχῶς ὅμως κατὰ τὴν πτώσιν του ἔθραυσε τὸ ἐν τῶν σκελῶν του καὶ ἔκτοτε ἔμεινε χωλός.

Ο ΗΦΑΙΣΤΟΣ.